

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 25Csp/21/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1417200829
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kalata
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2017:1417200829.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV v konaní pred sudcom JUDr. Petrom Kalatom, v právnej veci žalobcu: KRUK Česká a Slovenská republika, s.r.o., Československé armády 954/7, Hradec Králové, Česká republika, IČO: 24785199, zastúpený: JUDr. Jiří Šmída, usadený euroadvokát, ŠMÍDA advokátní kancelář s.r.o., organizačná zložka, Ul. Svornosti 43, 821 09 Bratislava, IČO: 47 255 773, proti žalovanej: P. T., narodená 4. 1. XXXX, bytom Q. XXX/X, XXX XX W., v konaní o zaplatenie 22.255,87 eur s prisl. takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu zamietá.
- II. Žalovanej súd nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručенou súdu dňa 27. 1. 2017 domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 22.255,87 eur a úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 17.000 eur od 7. 10. 2014 do zaplatenia. Žalobca uviedol, že zmluvou o úvere č. 5031367254 zo dňa 7. 8. 2012 poskytla Slovenská sporiteľňa, a.s. žalovanej bezhotovostne úver vo výške 17.000 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v pravidelných 120 mesačných splátkach po 250,77 eur splatných k 25. dňu v mesiaci. Vzhľadom k tomu, že žalovaná porušila povinnosť splácať úver riadne a včas, Slovenská sporiteľňa, a.s. po predchádzajúcej výzve žalovanej zo dňa 8. 9. 2014, dňa 3. 10. 2014, vyhlásila predčasnú splatnosť úveru a žiadala jeho okamžité splatenie. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 29.10.2014 došlo podľa tvrdenia žalobcu k postúpeniu pohľadávky voči žalovanej na žalobcu. Dlh predstavuje 22.255,87 eur; z toho je istina 17.000 eur, zmluvný úrok 4.540,82 eur, úrok z omeškania do zosplatenia 227,087 eur, poplatky 337,82 eur. Okrem žalovanej sumy sa žalobca domáhal zaplatenia úrokov z omeškania od 7.10.2014 do zaplatenia. K žalobe žalobca priložil zmluvu o splátkovom úvere zo dňa 7.8.2012, štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, výzvu z 8.9.2014, všeobecné obchodné podmienky, zostavu prehľadu úveru nad archívom, výzvu na splatenie sumy 6.157,10, adresovanú žalovanej dňa 8. 9. 2014 Slovenskou sporiteľňou, a.s., oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo 6.10.2014, adresované žalovanej Slovenskou sporiteľňou, oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 11. 11. 2014 žalovanej Slovenskou sporiteľňou, zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 29.10.2014 s prílohou č. 1, predžalobnú výzvu zo dňa 15. 6. 2016, adresovanú žalovanej žalobcom. Žalovaná sa k žalobe nevyjadrila, napriek tomu, že jej bola doručená 12. 6. 2017.

2. Súd vo veci stanovil termín pojednávania na deň 12. 9. 2017. Súd pojednával v neprítomnosti žalovanej, ktorá svoju neúčast' neospravedlnila ani nežiadala o odročenie pojednávania. Podľa § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. Súd preto považoval za nesporné, že žalovaná, ako dlžníka v pozícii spotrebiteľa, uzavrela dňa 7. 8. 2012 so Slovenskou sporiteľňou, a.s. so sídlom Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00 151 653, v pozícii banky, zmluvu o úvere č. 5031367254, na základe ktorej Slovenská sporiteľňa,

a.s. poskytla žalovanej úver vo výške 17.000 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala zaplatiť formou 120 mesačných splátok vo výške 250,77 eur, vždy k 25. dňu v mesiaci pri dohodnutom úroku vo výške 10,90 %, celkových nákladoch spojených s úverom vo výške 10.061,74 eur, a celkovej čiastke, ktorú sa žalovaná zaviazala uhradiť vo výške 29.061,74 eur. Potom, ako si žalovaná neplnila svoje povinnosti riadne splácať poskytnutý úver, Slovenská sporiteľňa, a.s. ju výzvou z 8. 9. 2014 vyzvala aby uhradila dlžnú sumu, s ktorou bola v omeškaní so splácaním, a ktorá predstavovala sumu 6.157,10 €. Dňa 6. 10. 2014 oznámila Slovenská sporiteľňa, a.s. žalovanej vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, pričom pohľadávka predstavovala sumu 22.255,87 €. Dňa 11. 11. 2014 oznámila Slovenská sporiteľňa, a.s. žalovanej, že pohľadávku vo výške 22.482,95 € postúpila na žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávky č. 1487/2014/CE, uzatvorenej dňa 29. 10. 2014 Tieto skutočnosti vyplývajú aj z listín doložených žalobcom.

3. Podľa § 290 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej „Civilný sporový poriadok“) spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

4. Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. Podľa § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka, postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi, alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.

5. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Zmluva o úvere patrí medzi tzv. absolútne obchody, právny vzťah medzi stranami založený predmetnou zmluvou o spotrebiteľskom úvere však bolo treba posudzovať i podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré predstavujú základný právny rámec ochrany spotrebiteľa, popri ostatných zákonoch o ochrane spotrebiteľa (zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

6. Podľa § 1 ods. 2, prvej vety zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Podľa § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

7. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

9. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o postúpení, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri

postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

10. Súd v konaní považoval za nesporné, že medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. a žalovanou existoval občianskoprávny záväzkový vzťah, titulom zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou. Žalobca sa v konaní od žalovanej domáha zaplataenia žalovanej sumy z pohľadávky, ktorú mal nadobudnúť zmluvou o postúpení od banky, preto súd v prvom rade skúmal aktívnu legitímáciu na strane žalobcu a dospel k záveru, že táto nie je daná. Slovenská sporiteľňa, a.s., ako banka, adresovala v súlade s § 92 ods. 8 zákona o bankách písomnú výzvu banky na splnenie dlhu z 8. 9. 2014 klientovi - žalovanej, nebola však dodržaná lehota 90 kalendárnych dní, ktorá je určená pre klienta na plnenie svojho dlhu. K uzatvoreniu zmluvy o postúpení pohľadávky medzi bankou a žalovanou totiž došlo už dňa 29.10.2014, teda po 52 dňoch od výzvy banky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách.

11. Písomná výzva upravená v citovanom zákonnom ustanovení § 92 ods. 8 o bankách je pritom nevyhnutnou podmienkou možnosti ďalšieho právneho úkonu, a to postúpenia pohľadávky zo strany banky na inú osobu, (a to aj na osobu, ktorá nie je bankou) aj bez súhlasu jej klienta, po uplynutí zákonom stanovenej lehoty 90 dní. Vo všeobecných obchodných podmienkach Slovenskej sporiteľne a.s. v bode 19.16 sa síce okrem iného uvádza, že „banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť na tretiu osobu akékoľvek pohľadávky voči klientovi“ avšak zároveň sa tam uvádza, že „klient je oprávnený postúpiť svoje pohľadávky voči banke len s predchádzajúcim písomným súhlasom banky“, čo spôsobuje nerovnováhu v zmluvných vzťahoch v neprospech spotrebiteľa, preto naň súd neprihliadal ako na platné dojednanie a umožňujúce obísť splnenie predpokladov pre postúpenie pohľadávky uvedených v § 92 ods. 8 zákona o bankách (podobne rozsudok Okresného súdu Trnava, vydaný v konaní vedenom pod sp. zn. 8C/542/2015.)

12. Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29. 6. 2010, sp. zn. 2 Cdo 205/2009).

13. Slovenská sporiteľňa, a.s. bola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku, ktorá je predmetom tohto sporu voči žalovanej na žalobcu len po tom, ak bol klient napriek jej písomnej výzve nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke, a to aj bez súhlasu klienta. V prípade, že takéto predpoklady splnené neboli, bolo potrebné na takúto pohľadávku hľadieť ako na nepostupiteľnú, teda pohľadávku ktorej postúpenie by bolo v priamom rozpore so zákonom. Z tohto dôvodu by potom samotná zmluva o postúpení pohľadávky v časti týkajúcej sa takejto nepostupiteľnej pohľadávky bola absolútne neplatným právnym úkonom, na ktorú neplatnosť bol povinný súd v konaní ex offa aj bez námietky žalovanej prihliadnúť (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 26Co/445/2015 z 19.4.2016)

14. Žalobca teda neunesol dôkazné bremeno preukázania postupiteľnosti (spôsobilosti na postúpenie) takejto pohľadávky pôvodného veriteľa Slovenskej sporiteľne, a.s., teda licencovaného subjektu oprávneného podľa zákona o bankách poskytovať spotrebiteľské úvery, na žalobcu, z ktorého by mu vzniklo právo vymáhať žalovanú pohľadávku. Nebola totiž podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách splnená podmienka uplynutia lehoty 90 kalendárnych dní od doručenia výzvy klientovi určená na splnenie čo i len časti záväzku dlžníka voči banke, keď k postúpeniu pohľadávky z banky na žalobcu malo dôjsť už zmluvou zo dňa 29.10.2014. Slovné spojenie v ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách „napriek písomnej výzve“ znamená, že najskôr musí dôjsť k písomnej výzve, kedy začne plynúť lehota 90 dní na splnenie záväzku a až po jej uplynutí môže dôjsť k postúpeniu pohľadávky na iný subjekt. Tento predpoklad však v danej veci splnený nebol (podobne rozsudok Okresného súdu Trnava, vydaný v konaní vedenom pod sp. zn. 8C/542/2015).

15. Ak žalobca na pojednávaní 12. 9. 2017 argumentoval rozhodnutiami súdov, podľa ktorých sa podľa tvrdenia žalobcu sa nerozširuje povinnosť banky vo vzťahu k postúpeniu pohľadávky o obligatórnu povinnosť čakať 90 dní a to s ohľadom na systematické zaradenie ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách, súd podporne, podobne ako vo svojom rozsudku v konaní vedenom pod sp. zn. 8C/542/2015 Okresný súd Trnava, poukazuje i na výklad ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách Krajským súdom v Žiline v rozhodnutí sp.zn. 7Co/715/2015 z 24.2.2016, ktorý uvádza, že uvedené zákonné ustanovenie v prvej vete hovorí o tom, že ak bola doručená písomná výzva banky na úhradu dlžnej sumy, napriek ktorej však za obdobie dlhšie ako 90 kalendárnych dní túto dlžnú sumu dlžník neuhradí, môže banka pohľadávku postúpiť inej osobe, ktorá nie je bankou aj bez jeho súhlasu. Veta druhá hovorí o tom, že banka takéto právo nemôže uplatniť, ak by jej klient pred postúpením uhradil omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva. Banka však aj v prípade, že klient uhradí omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva, môže pohľadávku postúpiť v prípade, ak súčet všetkých omeškaní so splnením, čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke, alebo pobočke zahraničnej banky, presiahol jeden rok. Inými slovami povedané, banka musí najskôr klienta vyzvať na úhradu peňažného záväzku, s ktorým je v omeškaní, ak po tejto výzve dlhšie ako 90 kalendárnych dní klient neuhradí peňažný záväzok môže banka postúpiť pohľadávku aj na tretiu osobu, ktorá nie je bankou. V prípade, ak by aj po uplynutí 90 dní klient svoj peňažný záväzok, s ktorým je v omeškaní, uhradil, takto banka postupovať nemôže, ak však po uplynutí 90 dní klient svoj omeškaný peňažný záväzok uhradí, ale ide o peňažný záväzok, s ktorým je v omeškaní dlhšie ako 1 rok, môže banka aj napriek tejto úhrade pohľadávku postúpiť. Uvedené vyplýva aj z formulácie „napriek písomnej výzve...“, čo znamená, že najskôr musí byť vyhotovená písomná výzva a potom môže nastať situácia, že klient bude dlhšie ako 90 dní v omeškaní alebo nebude, teda táto okolnosť je až následná a od nej sa odvíja možnosť postúpiť pohľadávku na nebankový subjekt. Podobné závery o neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok pred uplynutím 90 dňovej lehoty, a to podľa § 39 občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom, vyjadrili napr. Krajský súd v Košiciach v konaní pod sp. zn. 9Co/338/2016, prípadne Krajský súd v Žiline v rozsudku vydanom v konaní sp. zn. 6Co/257/2016, - Krajský súd v Žiline v tomto rozsudku pritom výslovne nepovažoval za opodstatnené úvahy smerujúce k výkladu § 92 ods. 8 zákona o bankách spôsobom smerujúcim iba k zabezpečeniu bankového tajomstva

16. Nakoľko žalobca nepreukázal, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia v právnom vzťahu, z ktorého je vyvodzovaný žalobou uplatnený nárok, lebo nepreukázal platné postúpenie predmetnej pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy z banky na nebankovú spoločnosť, nepreukázal svoju aktívnu vecnú legitimitáciu v konaní, preto súd žalobu v celosti ako nedôvodnú zamietol.

17. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 262 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Napriek tomu, že žalovaná bola v konaní v celom rozsahu úspešná, súd jej nárok na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko bola v konaní nečinná a žiadne trovy jej nevznikli.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolať dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.